

Elemzés

A gyalogosok közlekedési szokásairól

Készítette:

Gold Communications Kft.
2008. szeptember

Elemzés

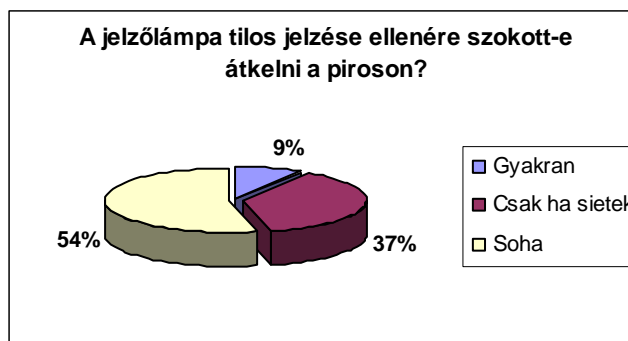
a gyalogosok közlekedési szokásairól
2008. szeptember

A GRSP Magyarország Egyesület megbízásából a Gold Communications Kft. 2008 szeptemberében 500 fő gyalogos személyes, kérdőíves megkérdezéssel végzett kutatást a gyalogosok közlekedési szokásainak felmérése érdekében.

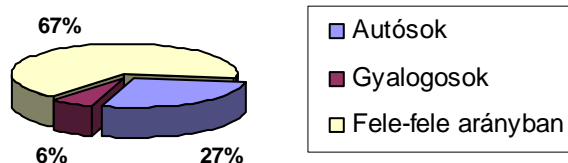
I. Vezetői összefoglalás

A kutatás legfontosabb eredményei a következők:

1. A gyalogosok 46 százaléka a jelzőlámpa **tilos jelzése ellenére** is szokott átkelni az úttesten.
2. A fiatalok gyakrabban kelnek át tilos jelzés ellenére az úttesten, mint az idősebbek. A 16-25 éves korosztály csupán 31,6, a 26-49 évesek 51,7, az ötven felettek 77,5 százaléka nem szokott soha átkelni a tilos jelzésen.
3. Nincs számottevő eltérés a férfiak és a nők közlekedési szokásai között.
4. A megkérdezettek 99%-át **soha nem büntették meg** gyalogosként szabálytalanságért.
5. A válaszadók több mint 53%-a szerint 5000 Ft-nál kisebb összeg szabható ki gyalogosra bírságként.
6. A gyalogosok 89%-a mindig **körülnéz, mielőtt átkel az úttesten**.
7. A megkérdezettek 60%-a többnyire biztonságban érzi magát a zebrán áthaladáskor, 12%-a viszont soha, míg 28%-a többnyire nem érzi magát biztonságban.

Ön szerint inkább a gyalogosok, vagy inkább az autósok felelősök a gázolós balesetekért?

8. A felmérésben résztvevők kétharmada (67%) szerint mindkét fél egyaránt felelőssé tehető a **gázolós balesetekért**. A megkérdezettek további 27%-a szerint inkább az autósok, míg 6%-a szerint inkább a gyalogosok szoktak a vétkezők lenni.

9. A gyalogosok 46%-a szerint megoldást nyújt a balesetek megelőzésére az a tervezett KRESZ módosítás, miszerint

az autósoknak már akkor meg kellene állni, ha gyalogos tartózkodik az átkelőhely közvetlen közelében.

10. A válaszadók legnagyobb része (28%) a **szigorúbb büntetéseket** (pénzbüntetés, jogosítvány bevonás), 17%-a még több figyelmeztető jelzés (további jelzőlámpák, táblák, felfestések) kihelyezését tartaná célravezetőnek a zebrán történő balesetek megelőzése érdekében.
11. Az összes megkérdezett 65%-a szerint a gyalogosoknak elsőbbsége van a kijelölt gyalogátkelőhelyen az autósokkal szemben, míg 20% úgy tudja, csak a jelzőlámpával védett zebrákon jár az elsőbbség a járókelőknek.

12. A megkérdezett gyalogosok mindössze 19,6 százaléka tudja, hogy útkereszteződésben elsőbbsége van a kanyarodó autósokkal szemben.
13. A válaszadók között **számos tévhit kering** arról, hogy a gyalogosoknak milyen közlekedési szituációkban van elsőbbsége az autósokkal szemben.

II. A kutatási célcsoport összetétele és a kérdezés módja

A felmérést 2008 szeptemberében 500 gyalogos személyes megkérdezésével, terepen (utcán) végeztük. A felmérés résztvevői között voltak olyanok, akik leginkább autóval közlekednek, de az adott szituációban gyalogosok voltak. A válaszadók között egyenlő arányban szerepeltek a férfiak és nők, valamint a 3 korosztály – 16-25 év közöttiek, 26-49 év közöttiek és az 50 felettiak – reprezentánsai, mint azt az alábbi táblázat is szemlélteti.

A válaszadók összetétele nem és kor szerint:

A válaszadók összetétele nem és kor szerint			
	Férfi	Nő	Összesen
16-25	78	80	158
26-49	90	92	182
50-	81	79	160
Összesen	249	251	500

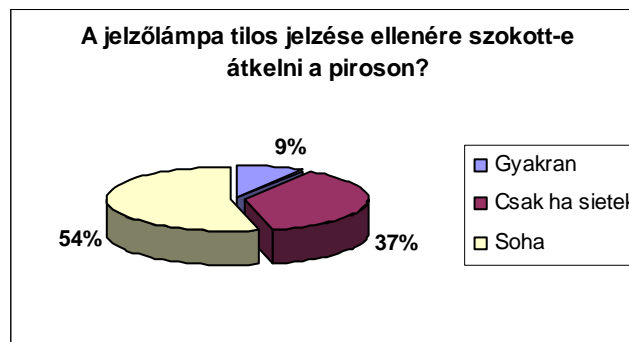
Megjegyzés a kutatás eredményeihez:

A kutatás eredményeinél figyelembe kell venni, hogy a felmérés nem megfigyelés alapján, hanem megkérdezéssel készült. A válaszok ezért nem feltétlenül a valós helyzetet, hanem a gyalogosok saját bevallás szerinti szokásait tükrözik. Az így kapott eredmények ezért esetenként 20-30% is eltérhetnek más, megfigyelés alapján készített kutatások eredményeitől.

III.A kutatás részletes eredményei

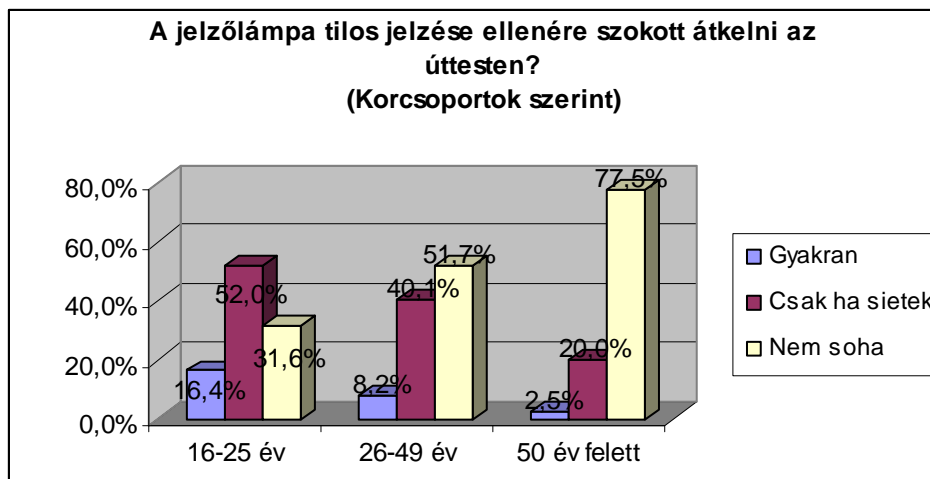
1. Szabálytalanság gyalogosként és a büntetés kérdése

Az összes megkérdezett 54%-a saját bevallása szerint soha nem szokott átkelni az úttesten, ha a jelzőlámpa pirosat mutat. A válaszadók 39%-a is csak akkor kel át az úttesten a tilos ellenére, ha siet. A megkérdezettek mindössze 9%-a válaszolta azt, hogy gyakran követi el ezt a szabálysértést.

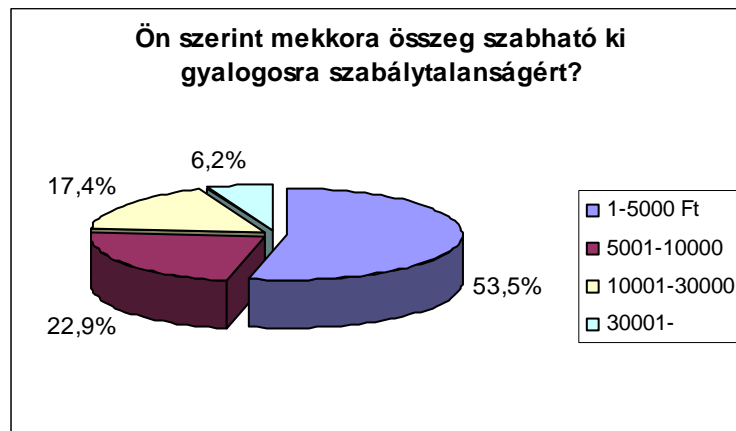

Ha korcsoport szerint vizsgáljuk a kérdést, kiderül, hogy a 25 év alattiak körében a leggyakoribb a tilosban való áthaladás, míg a legritkább az 50 év feletti csoportjában. A 16-25 év közöttiek 52%-a átkel a piros jelzés ellenére, ha siet, 16,4%-a pedig gyakran.

A férfiak és nők viszonylatában két százalékponton belüli, ezért elhanyagolható a különbség e kérdés vizsgálatánál.

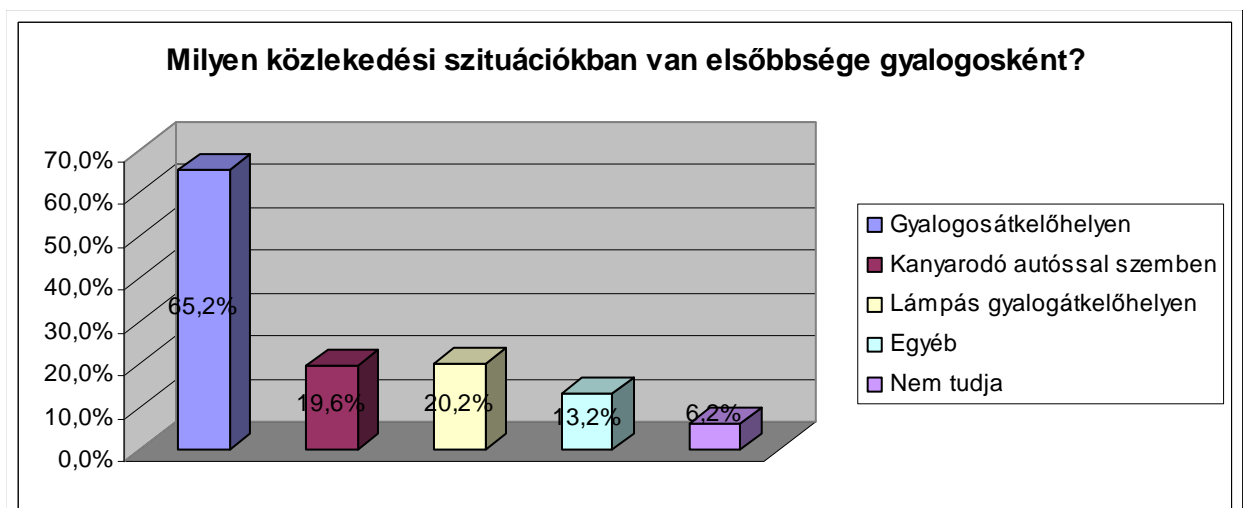
A megkérdezettek 99%-át soha nem büntették meg gyalogsként elkövetett szabályszegésért. Akiket megbüntettek, a bírság jellemzően 5000 Ft alatti volt. A válaszadók háromnegyede szerint a gyalogosra kiróható szabálytalanság nem lehet több 10 000 Ft-nál, de több mint fele szerint (53,5%) az összeg 5000 Ft alatt van.

2. A gyalogosok elsőbbsége

A kutatás során megkérdezettek kétharmada (65,2%) tisztában volt vele, hogy a gyalogosnak elsőbbsége van a kijelölt gyalogátkelőhelyeken. Ugyanakkor 20%-uk szerint csak a jelzőlámpával védett zebrán van elsőbbségük az autósokkal szemben.

A válaszadóknak mindössze 19,2%-a tudta helyesen, hogy az útkereszteződésben a gyalogosnak elsőbbsége van a kanyarodó autósokkal szemben. Ugyanakkor többféle tévhit és pontatlanság is felvetődött. Legjellemzőbbek ezek közül: a gyalogosnak csak a jobbra kanyarodó autóssal szemben van elsőbbsége; valamint, hogy a gyalogos útkereszteződésben és a járda meghosszabbított vonalában is elsőbbséget élvez.

Az útkereszteződésben és a járda meghosszabbított vonalában való elsőbbség tévHITE valószínűsíthetően a KRESZ alábbi gyalogosokra vonatkozó részéből ered:

„A gyalogos az útesten a kijelölt gyalogosátkelőhelyen, ha pedig a közelben kijelölt gyalogosátkelőhely nincs,

a) lakott területen levő főútvonalon az útkereszteződésnél (a járda meghosszabbított vonalában), valamint a menetrend szerint közlekedő jármű megállóhelyén levő járdasziget és az ahhoz közelebb eső járda között (a járdasziget teljes hosszában),

b) egyéb helyen bárhol,
a legrovidebb áthaladást biztosító irányban mehet J”

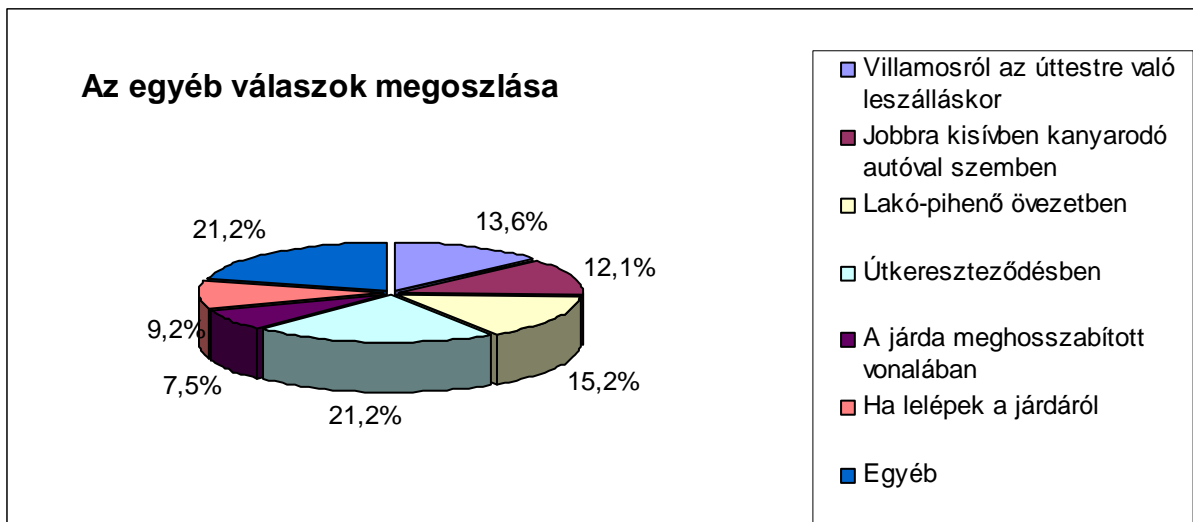
A válaszok között szintén előforduló tévhit, hogy a gyalogosoknak a lakó-pihenő övezetekben elsőbbsége lenne, holott a KRESZ kimondja, hogy

„a) a gyalogosok az utat teljes szélességében használhatják, a járművek forgalmát azonban szükségtelenül nem akadályozhatják.”

Többen a villamosról az útestre szállást is megjelölték, mint elsőbbségi szituációt, bár ilyen helyzet ma már szinte egyáltalán nem fordul elő. Ezekben a szituációkban sem a gyalogosnak van elsőbbsége a jogszabály szerint, hanem az autósoknak írja elő a megállást, illetve tiltja az előzést, ha a villamos megáll.

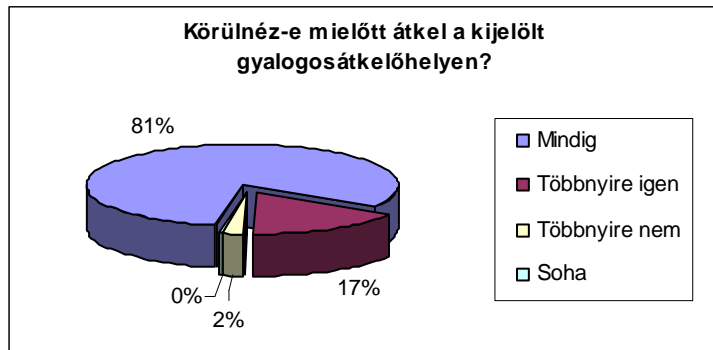
„Tilos előzni:

b) villamost közvetlenül olyan megállóhely előtt, ahol az utasok fel- és leszállása az útestről, illetőleg az útestre történik.”

3. A gyalogosátkelőhelyek biztonsága

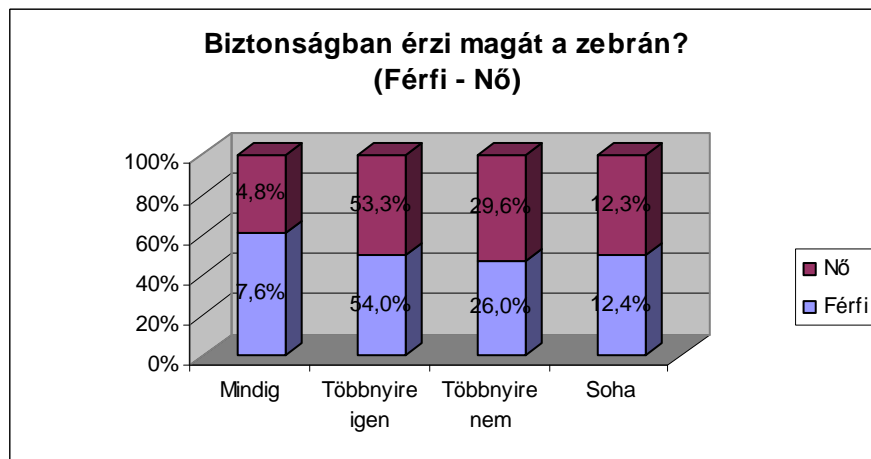
A gyalogosok 81%-a mindig, 17%-a pedig többnyire körülnéz, mielőtt átkel a zebrán, s csupán 2%-uk nem teszi ugyanezt.

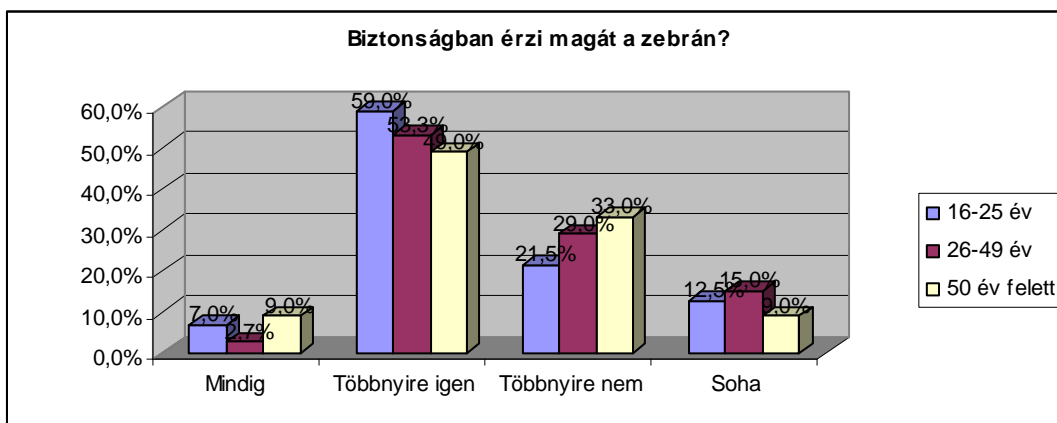
A nemek és korcsoportok között e téren értelemszerűen nincs szignifikáns eltérés.

A megkérdezettek több mint fele (60%) többnyire biztonságban érzi magát a zebrán átkeléskor, és csupán 12% válaszolta azt, hogy sosem érzi magát biztonságban a gyalogosátkelőhelyen.

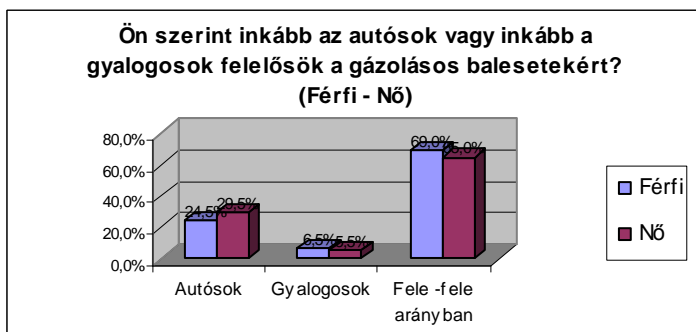
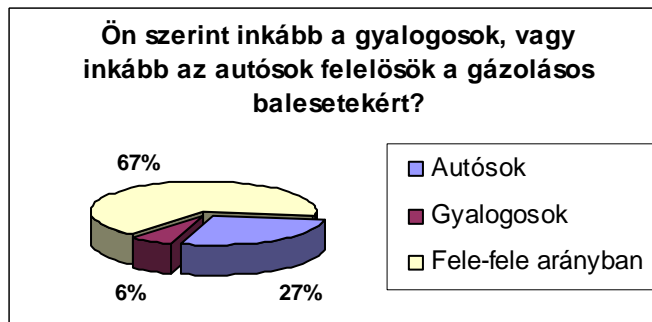
Nemek szerint sincs jelentős eltérés e téren, a férfiak valamivel – 4-5% különbséggel – biztonságosabb helynek tekintik a zebrát.

A korcsoportok szerinti elemzésnél már mutatkoznak eltérések. A 16-25 év közöttiek érzik a legbiztonságosabbnak a zebrát, míg legkevésbé a 26-49 közöttiek gondolják így. A legfiatalabb korcsoport 66%-a érzi magát biztonságban a zebrán, míg a másik két korcsoport tagjainak 56, illetve 58%-a.

A gázolások balesetek felelőseként a válaszadók 27%-a az autósokat jelölte meg, míg a gyalogosokat mindössze 6% gondolja felelősnek. A megkérdezettek legnagyobb része (67%-a) viszont egyaránt vétkesnek érzi a gyalogosokat és az autósokat is.

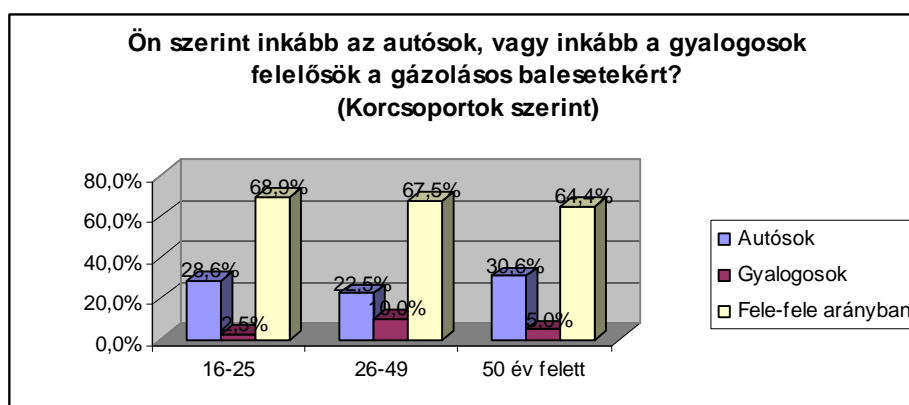

A férfiak és a nők válaszai között ebben a kérdésben sincs jelentős eltérés, a nők (29,5%) az autósokat valamivel hibásabbnak tartják, mint a férfiak (24,5%).

A korcsoportok szerinti vizsgálatnál érdekes ellentmondásra derült fény. A 16-25 éves korcsoport tagja tartják a

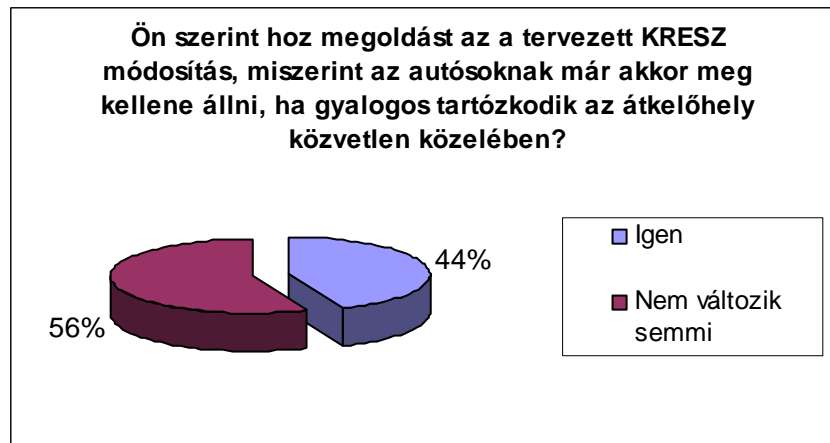
legkevésbé felelősnek a gyalogosokat a gázolások balesetékért (2,5%), pedig fentebb kiderült, hogy ők kelnek át a legtöbbször a tilos jelzés ellenére az úttesten.

Leginkább az 50 év felettek gondolják úgy, hogy az autósok felelősök a balesetékért (30,6%). Legárnyaltabban pedig a 26-49 éves csoport tagjai tekintenek a kérdésre, 10%-uk szerint a gyalogosok, 22 százalékuk szerint az autósok felelősök inkább.

4. Megoldások a gyalogosátkelőhelyek biztonságának fokozására

A válaszadók jelentősen megosztottak abban a kérdésben, hogy hoz-e megoldást az a tervezett törvénymódosítás, miszerint az autósoknak már akkor meg kellene állni a zebra előtt, ha gyalogos tartózkodik az átkelőhely közvetlen közelében. A megkérdezettek 56%-a szerint semmi sem változna az intézkedés bevezetésével, sokan közülük más megoldást javasoltak.

A fiatalabbak bizakodóbbak, a 16-49 éves korosztály több mint 46%-a szerint pozitív változást hozna a KRESZ-módosítás, a másik két korcsoportnak csupán 42, illetve 41%-a gondolja így.

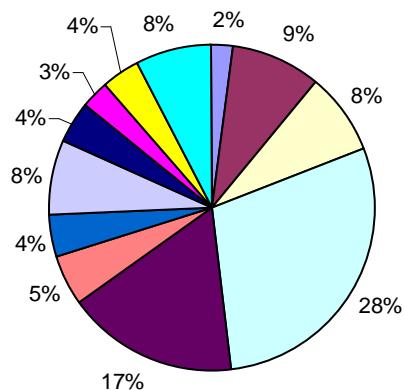
A válaszadók 56%-a szerint nem változtatna semmit a tervezett módosítás, de e csoport 40 százaléka nem tudott vagy nem akart egyéb intézkedést javasolni.

A megoldási javaslatokat jellegük szerint 12 csoportba osztottuk. Egy válaszadó több megoldási javaslatot is adhatott. A legtöbben, a válaszadók 28%-a a büntetések szigorítását tartaná üdvös megoldásnak. Itt elsősorban a pénzbüntetések nagyságának növelésére, vagy jogosítvány azonnali elvételére gondoltak.

A második leggyakoribb ötlet (17%) a különféle figyelmeztető jelzések – jelzőlámpák, közlekedési táblák, felfestések kihelyezésének fokozása volt.

Közel hasonló arányban javasolták a válaszadók a kamerák és trafipax-ok elhelyezését a zebráknál, a fokozottabb rendőri jelenlétet a forgalmas gyalogosátkelőhelyeken és iskoláknál, a közlekedési morál javítását és a gyalogosok KRESZ-oktatását.

Ön milyen intézkedést javasolna?

- Tájékoztató kampányok
- Több rendőr a zebrák mellett és fokozottabb ellenőrzések
- Kamerák és trafipax-ok elhelyezése a zebráknál
- Szigorúbb büntetések (pénz, jogosítvány bevonás)
- Figyelmeztető jelzések (lámpák a zebrákhoz, több tábla és felfestés)
- Gyalogos KRESZ oktatás
- Alul- és felüljárók építése
- Közlekedési morál javítása
- A szabályok következetes betartatása
- A szabálytalan gyalogosok büntetése
- Alternatív közlekedés (bicikli, bkv, lovaskocsi)
- Egyéb

Budapest, 2008. október 8.

Pulay Kristóf
kutatásvezető
Gold Communications Kft.